

2. BASAMAK

4AC6B4B5

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 4

2. BÖLÜM

1. • Abidin Dino, sanat tarihini, insanın doğayla olan ilişkilerinin, üretiminin tarihi olarak değerlendirmektedir.
- Sanatçı için doğanın her zaman merak uyandırdığına, ilham kaynağı olduğuna, aralarındaki büyümlü ilişkiden dünyanın her yerinde olağanüstü yapıtların ortaya çıktığına inanılanlar, bu görüşe destek vermişlerdir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abidin Dino, sanat tarihinin tanımını yaparken doğanın sanatçı üzerinde merak uyandıran, ona ilham kaynağı olan yönleri üzerinde durmuş ve bunun da olağanüstü yapıtların ortaya konmasında kuşku götürmez bir gereklilik olduğunu savunmuştur.
- B) Doğanın sanatçıda merak uyandırıp ilham oluşturduğunu ve aralarındaki ilişkiden dünyanın her yerinde olağanüstü yapıtlar ortaya çıktığını düşünen kişiler; Abidin Dino'nun sanat tarihinin, insanın doğayla ilişkilerinin ve üretiminin tarihi olduğu yönündeki düşüncesini desteklemiştir.
- C) Olağanüstü yapıtların ortaya çıkmasında doğanın etkin olduğunu vurgulayan Abidin Dino ile merak uyandıran ve ilham kaynağı olan doğanın, sanatçıları üretime yönlendirerek sanat tarihinin oluştuğunu savunanların görüşleri örtüşmektedir.
- D) Sanatçı için doğanın her zaman merak uyandırdığını, ilham kaynağı olduğunu ve bu yolla olağanüstü yapıtların ortaya çıktığının altını çizen Abidin Dino, bu konudaki düşüncelerini, insanın doğayla ilişkileri ve üretimiyle sanat tarihi oluştuğunu savunanların görüşleriyle desteklemektedir.
- E) Sanat tarihini, insanın doğayla olan ilişkilerinin ve üretiminin tarihi olarak değerlendiren Abidin Dino'nun, olağanüstü yapıtların ortaya çıkmasında ilham kaynağı olan doğa-sanatçı ilişkisine dayanan bu düşüncesi, geniş kitleler tarafından desteklenmiştir.

2. *Aşk-ı Memnu* adlı ekran dizisinin senaristi, romanın yazarı olan Halit Ziya Uşaklıgil'in oluşturduğu hikâyenin dışına çıkmadan senaryoyu günümüze uygun bir anlatım olanağına kavuşturmuş.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman, diziye uyarlanırken yazarın yorumları da göz önünde bulundurulmuştur.
- B) Halit Ziya Uşaklıgil'in romanı, çağa uygun ve özgün tekniklerle dizileştirilmiştir.
- C) Roman, asıl olay örgüsünden yola çıkılarak güncelleyen bir şekilde diziye uyarlanmıştır.
- D) Halit Ziya Uşaklıgil'in romanı, yaşanan döneme başarılı bir şekilde uyarlanmıştır.
- E) Dizi senaristi, Halit Ziya Uşaklıgil'den daha çok öne çıkarılmıştır.

3. I. Şiire her okur, içinde bulunduğu duruma göre farklı yorumlar getirebilir.
- II. Şiir, okuyucunun kültürel yaşayışı, eğitim durumu, çevresel özellikleri göz önüne alınarak yazılmalıdır.
- III. Şiir, okuyucuların kültürüne, anlayışına, zevkine ve psikolojik hâline göre değişik anlam değerleri kazanır.
- IV. Şiiri gerçek anlamda, kelime hazinesi geniş olan okuyucular yorumlayabilir.
- V. Şiirde anlatılmak istenenler açık olarak verilmez, şair âdeta okuyucunun zihninde doldurması için boşluklar bırakır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca aynı doğrultudadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
- D) III ve V E) IV ve V

2. BÖLÜM

Cümle Oluşturma, Tamamlama, Birleştirme, Yorumlama

4. I. Ömrü otel odalarında geçmiş Yahya Kemal'in, bu öz mekânına hiç değinmemesi sadece beni değil, tüm okurlarını şaşırtıyor.

- II. Yahya Kemal belki de somut olguları fazla ciddiye almıyor; şiiri iyice düşünceye çekmek, soyutlamak istiyordu.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. cümlede, toplumsal yönü öne çıkarılan bir meselenin sanatsal yansımaları ele alınmıştır.
- B) I. cümlede, sözü edilen durumun niçin eleştiriye konu olduğu açıklanmıştır.
- C) I. cümlede, yer verilen tepkinin haklı gerekçelere dayandığı kanıtlanmaya çalışılmıştır.
- D) I. cümlede, kusur olarak görülen olayın daha önce başkalarının da dile getirildiği vurgulanmıştır.
- E) I. cümledeki tespitin gerekçesi olabilecek bir yaklaşıma yer verilmiştir.

5. I. zamanla direnç geliştirmesidir
- II. bu hastalıkların önünün tamamen alınmasında yeterli olmamasının nedeni
- III. başta aşı olmak üzere pek çok yeni ve gelişmiş yöntem bile
- IV. bazı bakterilerin önceden duyarlı oldukları antibiyotiklere
- V. enfeksiyon hastalıklarıyla savaşta

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Son yıllarda, bildiğimiz öyküleme tekniklerinin dışında da öykü yazılabiliyor. (II) Alışageldiğimiz öykü biçimlerinden çok farklı öyküler yazılabiliyor artık. (III) Çünkü insanlar gibi, bir anlatı türü olan öyküler de yolculuk yapıyor. (IV) Yolculukları sırasında da başka başka toprakların öyküleriyle buluşuyor. (V) Evrensel öykü anlatı biçimleri de böyle oluşup geliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
- D) III ve IV E) IV ve V

7. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisi anlamca birlikte verilen tutum ya da davranışla uyuşmaz?**

- A) Ummadığın taş baş yarar. - Tedbirli olma
- B) Gün doğmadan neler doğar. - Geleceğe ümitle bakma
- C) Arpa eken buğday biçmez. - Ettiğini bulma
- D) Gül dikensiz, sefa cefasız olmaz. - İyiliksever olma
- E) Araba ile tavşan avlanmaz. - İşe uygun yöntem kullanma

8. Tarih boyunca sanat hep önemsenmiş, sanat eserleri hayranlıkla takip edilmiş ve toplum, birçok sanatçıyı el üstünde tuttuğundan birçok kişi, ----.

Yukarıda boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sanatın nitelikleri üzerinde durma gereği hissetmiştir
- B) sanatın dün ve bugünü üzerine kapsamlı araştırmalar yapmıştır
- C) halkı sanata yönlendirmek için çaba harcamıştır
- D) sanatçı olabilmek hevesine kapılarak ömür boyu bu hâlin peşinde koşmuştur
- E) sanatın amaçları üzerinde kafa yormuştur

4B38A0E0

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 6

2. BASAMAK

1. • Üstün zekâlı ve yetenekli çocukların, yaşitlarına göre farklı ilgi alanlarına sahip oldukları için arkadaşlık ilişkilerinde sorunlar yaşadığı bilinen bir gerçektir.
- Üstün zekâlı çocukların, kendileriyle benzer özellikler taşıyan yaşitlarıyla beraber zaman geçirmesi, kişilik gelişimlerinde oldukça önemli rol oynamaktadır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu iki cümlede anlatılanlar doğru ve eksiksiz bir biçimde birleştirilmiştir?

- A) Üstün zekâlı ve yetenekli bireylerin yaşitlarıyla arkadaşlık kurmada zorlandıkları düşünülse de yapılan araştırmalar onların da uygun koşullar sağlandığında arkadaş edinmede güçlük yaşamadıklarını göstermiştir.
- B) Yaşitlarıyla düzgün bir arkadaşlık kurmak tüm çocukların kişisel gelişiminde önemli rol üstlendiğinden üstün zekâlı ve yetenekli çocukların da arkadaş edinmelerine engel olunmamalıdır.
- C) Üstün zekâlı ve yetenekli çocukların ilgi alanlarının zenginliği nedeniyle başkalarıyla iletişim kurma ihtiyacı hissetmedikleri doğru olsa da bu tavırlarının onların kişisel gelişimine zarar verdiği bilinmektedir.
- D) Üstün zekâlı ve yetenekli çocuklar ilgi alanlarının farklılığı nedeniyle kendi yaşitlarıyla arkadaşlık kurmakta zorlansa da kendileriyle benzer özellik taşıyan kişilerle zaman geçirmeleri kişilik gelişimleri için önem taşımaktadır.
- E) Kişilik gelişiminde en önemli öğelerden biri olan yaşitlarıyla arkadaşlık kurma, aynı zamanda üstün zekâlı ve yetenekli çocukların da belirgin özellikleri arasında sayılmaktadır.

2. I. Torosların kıyıdan uzak kesimlerinde
II. dökken ve Latince adı
III. yaprakları uzun, sivri, tüylü ve
IV. çalı görünümüne bir bitkidir
V. yetişen, kışın yapraklarını
VI. "Rhus Coridra" olan sumak

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) *Mavi*'yi okurken insan bir kitapla baş başa olmaktan öte, Sabahattin Eyüboğlu ile dostça bir söyleşi içinde buluyor kendini. (II) Onunla doğruyu, güzeli, iyiyi ve gerçekleri paylaştığını görebiliyor. (III) Dikkatle okunduğunda birinci kitapta yer alan kimi konuların insanı şaşırtan bir içeriğe sahip olduğu fark ediliyor. (IV) Söz gelimi Türkiye'de çocuk edebiyatı içinde sınıflandırılıp o yönde değerlendirilen ve fazla önemsenmeyen *Don Kişot*'un aslında öncelikle büyükler için önem taşıyan boyutunu ve zengin içeriğini sergiliyor Eyüboğlu. (V) Böyle bir çaba, okuyucuya salt bilgi birikimi açısından değil, kültürel birikim ve altyapı boyutlarıyla da büyük katkılar sağlıyor kuşkusuz.

***Mavi* adlı kitabın anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**

- A) I. cümlede, kitap okunurken yazarıyla girilen sıcak atmosfer dile getirilmiştir.
- B) II. cümlede, yazarla bir paylaşım içine girildiğinden söz edilmiştir.
- C) III. cümlede, kitabın kavranmasının zorluğundan yakınılmıştır.
- D) IV. cümlede, önceki cümledeki yargı, örnekle somutlanmıştır.
- E) V. cümlede, kitabın okura sağladığı yararlardan söz edilmiştir.

4. Sanatçının uğraşını, yıkıntı ve enkaz sahasında dolaşıp hâlâ ölmemiş olanları bulup onları toprak üstüne çıkarmak olarak görüyorum ben.

Bu cümleye göre sanatçının görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurun hayat karşısındaki direncini sağlamlaştırmak
- B) Geçmişte kalan ancak tamamen yok olmamış değerleri günümüze taşımak
- C) Okurun çağdaş değerleri içselleştirebilmesini sağlamak
- D) Geçmiş değerlerin yerine, yeni değerler koyabilmek
- E) Toplumu ayakta tutan değerlerin yok olmasına engel olmak

2. BÖLÜM

Cümle Oluşturma, Tamamlama, Birleştirme, Yorumlama

5. I. Çocukluğumda lego parçalarıyla ilk defa karşılaştığımda bu oyuncakların bana kendi fantezilerimi inşa etme olanağı sunmasına hayran olmuştum.

II. Şimdi benim çocuğum da legolarla oynuyor, bundan keyif de alıyor ama maalesef legoların değişen konseptiyle bu parçalardan sadece tek bir model inşa edilebiliyor; tıpkı tek bir doğru cevabı olan bilmece gibi.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. cümlede ifade edilen duyguların zaman içinde nasıl ve hangi nedenlerle değiştiği açıklanmıştır.
- B) I. cümlede, hakkında bilgi verilen oyuncakın zamanla ne tür değişikliklerle güncelliğini koruduğu anlatılmıştır.
- C) I. cümlede, bahsedilen oyuncakın günümüz çocukları için cazibesini yitirdiği iddia edilmiştir.
- D) I. cümlede, aktarılan hatıranın öneminin bugünkü nesillerce asla anlaşılamayacağı üzerinde durulmuştur.
- E) I. cümlede, sözü edilen oyuncakın artık bir yönüyle çocukları bir olanaktan yoksun bıraktığı ifade edilmiştir.

6. Umberto Eco şöyle diyor: “*Sefiller*’i yıllar önce okumuştum, ikinci kez okuduğumda roman aynı romandı ancak ondan aldığım zevk eskisinden daha fazlaydı.”

Umberto Eco, bu sözyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Bir yapıtın vereceği tat, okurunun donanımına göre değişir.
- B) Kimi sanat yapıtlarını anlayabilmek için tekrar tekrar okumak gerekir.
- C) Sanat yapıtlarının her okumada aynı tadı vermesi onun yetkinliğinin sonucudur.
- D) Sanat yapıtında anlatılanlar sonraları farklı anlamlar kazanabilir.
- E) Kimi sanat yapıtlarının okuruna vereceği tat, sonraki okunuşunda biraz daha artabilir.

7. Andre Gide “*Vadideki Zambak*’ı üçüncü kez okudum.” demiyor, “Balzac’ın üçüncü *Vadideki Zambak*’ını okudum.” diyor.

Aşağıdakilerin hangisi bu cümle ile aynı düşünceyi aktarmaktadır?

- A) Klasik yapıtlar, ilk okunuşta kendini ele vermez.
- B) Birden fazla kere okumayı gerektiren yapıtlar, gerçek yapıtlardır.
- C) Nitelikli yapıtlar, her okunuşta okura bambaşka dünyalar sunar.
- D) Başarılı sanatçılar, yapıtlara farklı bakış açılarıyla bakabilenlerdir.
- E) Bir yapıt, okurun zihin dünyasında soru işaretleri bırakıyorsa o yapıt amacına ulaşmıştır.

8. Farklı kültürler arasında yapılan araştırmalar, Asyalı gençlerin Amerikalı gençlere oranla daha başarılı olduğunu gösteriyor; bu, onların öz saygıya değil de öz denetime sahip olmalarındandır.

Bu cümleden aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Kültürler arası iletişimde en önemli ölçüt, kişilerin birbirine göstereceği saygıdır.
- B) Yapılan araştırmalar sonucunda farklı uluslarla ilgili çok önemli bilgilere ulaşılmaktadır.
- C) Öz denetim, kişinin başarıya ulaşmasında bir etkidir.
- D) Asya insanı, kültürüne Amerikalılardan daha çok bağlıdır.
- E) Kendine olan saygısını koruyan kişilerin başarıya ulaşma şansı çok yüksektir.

4C9D78E1

BASAMAK DEĞERLENDİRME TESTİ

1. • Çıplak gözle görülebilen beş gezegenden biri olan Satürn'ün varlığı çok eski zamanlardan beri insanlık tarafından biliniyordu.
- Satürn'ün teleskopla ilk gözlemi Galileo Galilei tarafından yapıldı ancak halkaları 1659 yılında C. Huygens tarafından keşfedildi.

Aşağıdakilerden hangisinde bu iki cümlede anlatılanlar doğru ve eksiksiz bir biçimde birleştirilmiştir?

- A) Çıplak gözle görülebilen Satürn'ü ve diğer beş gezegeni teleskopla ilk gözlemleyen kişi Galileo Galilei olsa da Satürn'ün halkaları ancak 1659 yılında C. Huygens tarafından keşfedilebilmiştir.
- B) Eski zamanlardan beri varlığı bilinen beş gezegenden biri olan Satürn'ü teleskop aracılığıyla ilk gören Galileo Galilei, çevresindeki halkaları 1659 yılında keşfeden ise C. Huygens olmuştur.
- C) Galileo Galilei'nin teleskop yardımıyla varlığını kanıtladığı Satürn, daha önce de varlığı tahmin edilen beş gezegenden biri olup halkalarının C. Huygens tarafından keşfedilmesi ise 1659 yılında gerçekleşmiştir.
- D) Varlığı çok eskiden beri bilinen ve çıplak gözle görülebilen beş gezegenden biri olan Satürn'ü teleskopla ilk gözlemleyen kişi Galileo Galilei olsa da halkalarını keşfeden isim, 1659 yılında C. Huygens olmuştur.
- E) C. Huygens 1659 yılında halkalarını keşfetmeden önce Satürn varlığı çıplak gözle görülebilen bir gezegen olsa da teleskop kullanarak onu gözlemleyen ilk isim Galileo Galilei olmuştur.

2. I. aslında cezalandırma kadar ödüllendirmeyi barındırdığı gibi
- II. kelime anlamıyla "katılık" ve "kuralcılık" gibi kavramları çağırıştırıyorsa da
- III. davranışların geliştirilmesini amaçlar
- IV. çocukta topluma uyum sağlamayı kolaylaştıran
- V. disiplin sözcüğü her ne kadar

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi ilk olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Avrupa ve Asya kıtalarından milyonlarca kuşun içgüdüleri, her sonbahar hava koşullarının sertleşmesi ve günlerin kısalıp yiyecek bulmanın güçleşmesiyle birlikte tetiklenir.
- II. Kuzey ve Orta Avrupa'dan ağustos ortalarında havalandırılıp toplu göçlerine başlayan kuşlar, ekim ortalarına kadar devam eden sonbahar göçü sırasında 11 bin kilometrelik bir yolculukla Güney Afrika kıyılarına kadar ulaşabilirler.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

- A) I. cümlede öne sürülen tezin kimi dönemlerde diğer zamanlara göre daha güçlü hissedildiği belirtilmiştir.
- B) I. cümlede sözü edilen olgunun yol açtığı bir durum örnek verme yoluyla somutlaştırılmıştır.
- C) I. cümlede karşılaşılan problemin başka hangi bölgele-ri de etkilediği açıklanmıştır.
- D) I. cümlede bahsedilen durumun özellikle hangi türler üzerinde etkili olduğuna dair tahminlerde bulunulmuştur.
- E) I. cümlede ortaya atılan düşüncenin aslında sanılandan daha dar bir coğrafyayı ilgilendirdiği kanıtlanmıştır.

4. I. Geceleri uçan göçmen kuşların önüne çıkan dev binalara çarparak telef olması
- II. Kuşların, gökdelenlerin bulunduğu kentlerin çevresindeki elektrik hatlarına çarpması
- III. Yıldızlar sayesinde yön bulan kuşların yüksek binalardaki parlak ışıklara aldanıp yönünü kaybetmesi
- IV. Yüksek binaların arasında sıkışıp kaldığı için doğal ortamına ulaşamayan kuşların açlıktan ölmesi
- V. Gökdelenlerin dış cephesindeki manzara resimlerine aldanan kuşların hızlı bir şekilde cama çarpması sonucu yaralanması

Yukarıda numaralanmış ifadelerden hangileri, "Yoğun nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak için yatay kentleşme yerine dikey kentleşme modeline geçilmesi; bu anlayışla konutlar, alışveriş merkezleri, iş yerleri ve oteller inşa edilmesi, kuşların yaşamını olumsuz etkilemektedir." cümlesindeki düşünceye örnek olamaz?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve IV
D) II ve V E) III ve IV

2. BASAMAK

5. “Gerçek şu ki hiçbir eleştirmen kişiselliğın dışına çıkamaz.”

Aşağıdakilerin hangisi bu cümlede belirtilenle çelişmektedir?

- A) Resimlerinde renklerin tonlarını oldukça uyumlu kullanan ressam, özgün bir çizgide ilerliyor. Her ne kadar dünyaca tanınmasa da ileride hak ettiği konumu kazanacaktır.
- B) *Şişhaneye Yağmur Yağmıyordu*’da olduğu gibi gözlem yeteneğinin yine öne çıktığını görüyoruz yazarın. Bu yönünün iyi kullanarak sıkıcı olmayan ayrıntılı öyküler kaleme alıyor.
- C) Sanatçı gerek vokal gerek sahne olarak kendini şu sekiz yıl içerisinde çok iyi geliştirdi. Bu yeni albümünde de herkesin ağzını açık bırakıp adından çokça söz ettirecektir.
- D) Şair bu kitabındaki şiirlerde rüya, özlem, zaman kavramlarına yer veriyor. Arapça ve Farsça sözcük ve tamamlamalar kullanmıyor. Kitaptaki her şiirde imgelerin yoğunluğu var.
- E) Şairlerin çoğu Anadolu’ya dıştan bakmıştır. Fazıl Hüsnu Dağlarca, Nazım Hikmet, Cahit Külebi gibi bazı şairler ise Anadolu’yu daha gerçekçi bir bakış açısıyla işlemişlerdir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinden, ayraç içinde verilen anlam çıkarılamaz**

- A) Gerilim romanı yazan biri, okurun kalbini avuçlarında hissetmeli; her cümlede, okurunun artan kalp atışını duymalı. (Mecazlı anlatım)
- B) Arnavut kaldırımlı daracık sokakları, avlulu ve eyvanlı evleriyle geçmiş günümüze taşıyan mütevazı bir ilçe Kula. (Öznel anlatım)
- C) Kapadokya’da bir başka güzel olan bahar mevsimi, bölgeyi ziyaret etmek için en ideal zaman dilimidir. (Nesnel anlatım)
- D) Araştırmacılar, nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan türleri incelemek amacıyla yapılan yaban hayatı araştırmalarında pek çok zorlukla karşılaştıklarını söylüyor. (Dolaylı anlatım)
- E) 1970’lerden bu yana bu etkilere bağlı olarak balık çeşitliliğinde belirgin değişimler, ekonomik değeri olan balık türü sayısında da önemli ölçüde azalmalar gözleniyor. (Aşamalı anlatım)

7. (I) Donna Tartt, Türkiye’de çok fazla tanınmasa da ABD’nin en yetkin yazarları arasında sayılıyor. (II) Bunun sebepleri: 1992’de çıkardığı *Gizli Tarih* isimli ilk romanının, internet devri yayıncılık piyasasının ilk örneklerinden biri olması, bir anda yüz binlerce hayran toplamasıdır. (III) Tartt’ın, tamamen saklanmasa da ortalıkta görünmekten pek hoşlanmayan bir yazar olması da bunda etkili olmuştur sanırım. (IV) On yıl aradan sonra gelen ikinci romanı, ilki kadar çok sevilme de bu durum okurların bir sonraki romanı dört gözle beklemesine engel olmadı. (V) Yine on yıllık bir aranın ardından üçüncü romanı *Saka Kuşu*, dev bir tanıtım kampanyası eşliğinde çıktı.

Bir yazar ve yapıtından söz edilen bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yazın dünyasındaki konumu ile ilgili bilgi veriliyor.
- B) II. cümlede, önceki cümlede belirtilenin neyden kaynaklandığı açıklanıyor.
- C) III. cümlede, bir tahminde bulunulmuştur.
- D) IV. cümlede, karşılaştırma yoluyla bir saptamada bulunulmuştur.
- E) V. cümlede, uzun bir aranın ardından yine okurlarca ilgi gören çizgiye kavuştuğundan söz edilmiştir.

8. Tarihi MÖ 19. yüzyıla kadar uzanan ve Suriye’de antik zamanların önemli dinî ve ticari merkezi olan Palmira, UNESCO tarafından 1980 yılında Dünya Miras Listesi’ne alınmış bir kenttir.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Palmira, dünya mimarisinin en önemli örneklerine ev sahipliği yapmaktadır.
- B) Palmira’nın, dinî ve ticari yönden eskilere dayanan önemli değerlere sahip olduğu UNESCO tarafından tescil edilmiştir.
- C) UNESCO, Suriye mimarisine her geçen gün daha fazla ilgi göstermektedir.
- D) UNESCO, geleneksel Suriye mimarisini araştırmak için önemli projeleri desteklemektedir.
- E) Palmira’nın ticari eserleri, Dünya Kültür Mirası Listesi’ne yeni dâhil edilen maddi eserler arasında yer almaktadır.

293C37AE

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. Romancı, müşkülpesentliğin doruklarında dolaşır. Mekân I
ve kişilerini seçmek için adım atmadık yer bırakmaz. Not- II
lar alır; bunları sınıflandırır, kimisini atar, kimisini dosyalar.
Romanını olay ve kişileriyle zihninde oturtuktan sonra yaz- III
maya koyulur. Bu, yazıp bozmalarla devam eden uzun bir
süreçtir. O çalışmalarını sırasında, emeğine acımaz, beğen- IV
mediği bölümleri bir çırpıda çöpe atar. En sonunda kılı kırk
yararak yapıtını bitirir. Ardından da bin bir emekle ortaya
koyduğu ürününü bir eleştirmen gibi değerlendirmeye ta-
bi tutar ve bütün bunlardan sonra yayınevine gönül rahat- V
lığı ile gönderir.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağı-
da verilen açıklamalardan hangisi yanlıştır?**

- A) I, zor beğenir olmak
- B) II, pek çok yöreyi dolaşma
- C) III, yazacağı yapıtı kurgulama
- D) IV, her türlü masrafı göze alma
- E) V, yapıtıyla ilgili öz eleştiri yapma

2. Poulet'e göre, eleştirmen hem empati yardımıyla yazarla duygudaşlık kurmalı hem de tarafsız saptamalar yapabil-
mek için yapıtla arasına mesafe koymalıdır.

**Buna göre aşağıdakilerden hangisi Poulet'in eleştiri an-
layışını örnekler?**

- A) Yazarın ne hissettiğini anlamaya çalışırken yapıtı nesnel bir anlayışla eleştirmek
- B) Yapıtın içeriğinden çok, kendisine hissettirdiği duygulara odaklanmak
- C) Yazınsal yapıttan aldığı estetik zevkin gerekçelerini anlaşılır şekilde açıklamak
- D) Yazarın, ele aldığı konuları seçerken okurların beğenilerini dikkate alıp almadığını belirlemek
- E) Yazınsal yapıtı, yazarının biyografisinden hareketle incelemeye çalışmak

3. **Aşağıdakilerin hangisinde etkileycilik kavramını içeren cümleler birlikte verilmiştir?**

- A) Yapıtlarındaki ince dil işçiliği ile okurları büyülemeye devam ediyor.
Onun yazılarını okuyup da düşünceleri yerinden oynayan bir okur yoktur.
- B) Sosyal sorunları içinden geldiği gibi anlatıyor.
Bugüne değin bütün öykülerinde doğup büyüdüğü ka-
sabadaki olay ve kişileri ele aldı.
- C) Bu yazarımızın romanları ilk sayfalarından itibaren oku-
yucuyu kendine çekiyor.
Romanlarında öykülerinden çok farklı bir dil kullanıyor.
- D) Ünlü yazar, oyunlarında bütün ulusların yaşamından ke-
sitler sunuyor.
Anlatımdaki dil ustalığını olay ve kişi seçiminde sergile-
yemedi.
- E) Yapıt kimin olursa olsun, eleştirmen değerlendirmeleri-
ne duygularını karıştırmaktan kaçınır.
Bu şairimizin bir dizesini yorumlamak için bile saatleri-
nizi harcarsınız.

4. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen cümle, ayraç içinde-
ki sözün anlamını içermemektedir?**

- A) Ünlü yazar, roman ve öykülerinde köylüsünden kent-
lisine, işçisinden memuruna kadar bütün toplum kat-
manlarının sıkıntılarına parmak basıyor. (toplumsal so-
runlara eğilmek)
- B) Bu eleştirmenimizin bugüne kadarki yazılarında, kişisel
kanılarını öne çıkarmadan, yapıtların içerik ve üslubuna
ilişkin değerlendirmeler yaptığını görüyoruz. (nesnel bir
tutum izlemek)
- C) O, ister öğretici metin ister sanatsal metin kaleme al-
sın okurlarına bir şeyler öğretmenin peşinde olmuştur
hep. (öğreticiliği ön planda tutmak)
- D) Sanatı önceleyen bu sanatçının şiirlerine sözcük ekle-
mek de onlardan bir sözcük çıkarmak da mümkün de-
ğil. (içeriği her şeyin üstünde tutmak)
- E) Romanlarını okuduğunuzda onun öne çıkardığı karak-
terlere daha yakın durduğunu anlamakta gecikmiyor-
sunuz. (kahramanlarına karşı taraflı olmak)

5. Son bir iki yılın dergilerini karıştırdığımızda “soyut, anlaşıl-mayan imge yığını şiirler yazıldığı” eleştirisiyle karşılaş-ıyo-ruz. Şairlerin söylemindeyse şiirin sezgilerle yazılabileceği görüşü egemen. Daha da ileri gidersek -gizli de olsa- “top-lumcu şiir” modası geçmiş bir akım olarak değerlendiriliyor. Toplumcu imge bir yana, soyutluk-somutluk kargaşasında imgenin ne olduğunun tam anlaşılmadığı görülüyor. Şiirde derinlik, toplumculuk veya bireyciliğe taraf olma şeklinde algılanıyor. Oysa bir şiir kimi, nasıl anlattığına bakılmadan yalnız iyi şiir olduğu için sevilmelidir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal konuların şiirde imgelerle anlatılması zordur.
B) Şiirin bireysel veya toplumsal olması değil, nitelikli ol-ması önemlidir.
C) Soyut şiirleri toplumun anlayıp yorumlaması düşünüle-mez.
D) Şiirdeki tartışmanın temelinde birey-toplum ilişkisi yat-maktadır.
E) Bir şiirin konusu kadar üslubunun da önemli olduğu gözden kaçırılmamalıdır.

6. Sanatçı, duygu ve düşüncelerini kendi dünya görüşüne göre, bireysel ya da toplumsal çerçevede ele alıp aktara-bilir. Bir konuyla ilgili seçim yapma hakkı ve bu işin bütün sorumluluğu kendisine aittir. Anlattıkları okurlar tarafından algılanıp kavrandığı sürece kimse, kendisine hesap sora-maz. Çünkü her birey, kendi eylemlerinin hesabını tarihe kendisi verir. Bizim sanatçıdan beklediğimiz, bireysel de ol-sa, toplumsal çerçevede de olsa ----.

- I. sanata ilişkin ilkelerinden hiçbir zaman ödün vermeme-sidir
II. anlattıklarının bütün okurların kavrayabileceği şekilde olmasındır
III. temennimiz hatalardan ders çıkarıp bunları tekrarlama-masıdır

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarı-dakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7. İnsanların kitap okuma biçimi, sevdiği kitap türü, metinle büt-ünleşme koşulları ve yazardan beklentisi birbirinden fark-lıdır. Hiçbir insana ille de şu kitabı okumalısın biçimde bir yönlendirme de yapılamaz, üzerinde baskı kurulamaz. Ki-tap okurken izlenen yol konusu için de geçerlidir bu. Hiçbir okurun okuma biçimi de birbirini tutmaz. İyi okur şöyle ol-malıdır veya böyle olmalıdır, biçiminde nutuk atmak kolay-dır. Ne var ki bu hamur çok su götürür. Ancak çoğunluğun kabul ettiği bir ölçüt vardır: İyi okur, okuduğu tür konusun-da asgari bilgiye sahip olmalıdır. Donanımlı olmak, dilin in-celiklerini bilmek, estetik duygusu gelişmiş olmak gibi ni-telikler de önemlidir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Her okurun kendine özgü kitap seçimi ve okuma yön-temi vardır.
B) Kitap seçimi konusunda insanlara dayatmada bulun-u-lamaz.
C) Dil ve anlatım bakımından kusurlu kitaplardan uzak dur-mak gerekir.
D) İyi okurun nasıl olması gerektiğine yönelik öneriler tar-tışmaya açıktır.
E) İyi okurda bulunması gereken, genel kabul görmüş ni-telikler vardır.

8. Disiplinli bir şekilde her hafta deneme yazmak romancı-lara çok şey katıyor. Çünkü romancı tek başına bir kozada yaşıyor. Gerçek hayattan kopma ihtimali var. İçinde yaşa-dığı toplumdan uzaklaşma ihtimali var. Deneme ise yazarı zinde tutuyor. Üstelik deneme yazan yazarın, dünyada ve memlekette neler olup bittiğini iyice bilmesi gerekiyor. Bu yüzden deneme alanında da kalem oynatıyorum. Roma-nın gönlümdeki yeri elbette her zaman apayrı ama dene-medem de uzak duramıyorum.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden han-gisi söylenebilir?

- A) Yazın yaşamına romanla başlasa da denemeyle devam etmek istediği
B) Edebiyatın salt bir kolunda ürün verdiği
C) Gündemi takip etmeyi gerektirdiği için deneme de yaz-dığı
D) Denemenin olumsuz yönlerinden yakındığı
E) Deneme yazarı olarak tanınmayı istediği